ፕሮፌሰር ነቢዩ ለራ አላሮ

የሕዝብ ጤና ባለሙያ | የሰብዓዊ ጤና ፕሮግራም አመራር | ምርምር፣ ጥራትና የአቅም ግንባታ

nebiyulera@gmail.com | nebiyulera.com | linkedin.com/in/dr-nebiyu-lera-alaro-ph-d-mtm-msc-bsc-18590b6a

ሙያዊ መገለጫ

በሕዝብ፣ በግልና በዓለም አቀፍ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ዘርፍ ከ17 ዓመታት በላይ ተከታታይ ልምድ ያለው የሕዝብ ጤናና የሰብዓዊ ጤና ባለሙያ። ልምዱ የፕሮግራም አመራርና አስተዳደርን፣ የጤና አገልግሎት አስተዳደርን፣ ክሊኒካዊ አገልግሎቶችን (ኤችአይቪ፣ ግብረ ሥጋ ግንኙነት በሽታዎች፣ የሥነ ተዋልዶ ጤናና የቤተሰብ ዕቅድ፣ ቲቢና የተመጣጠነ ምግብ)፣ ሪፈራልና ትስስርን፣ የሸቀጥ አቅርቦት ሰንሰለትን እንዲሁም የጤና ሥርዓቶችን ማጠናከርን ያካትታል፤ በተለያዩ አገሮች ፕሮግራሞችን በማቀድ፣ በመምራትና በማስተዳደር ልምድ አለው።

መፍትሔ ላይ ያተኮሩ ባለ ብዙ ባህል ቡድኖችን በመገንባት፣ ቴክኒካዊ የፕሮግራም ስትራቴጂንና ሊለኩ የሚችሉ መመዘኛዎችን በመወሰን፣ እንዲሁም ከውስጣዊና ውጫዊ ባለድርሻዎች ጋር ፍላጎቶችን ወደ ተግባራዊ እርምጃ በመቀየር ይታወቃል። ልምዱ MSF፣ UNICEF፣ WHO፣ Rescue Life of Children (RLC)፣ THESO፣ Doctors with Africa CUAMM እና COSV ያካትታል።

ሙያዊ የሥራ ልምድ

የሕዝብ ጤና ፕሮፌሰር

ከኖቬምበር 2026 ጀምሮ

University of Central Nicaragua (UCN) / Texila American University

ከመስክና ከፕሮግራም አመራር ጎን ለጎን የተያዘ የአካዳሚክ ሹመት በሕዝብ ጤና።

የፕሮጀክት የሕክምና አስተባባሪ

ማርች 2026 – እስካሁን

MSF WaCA · ካኖ፣ ናይጄሪያ

- ከፕሮጀክት አስተባባሪው፣ ከሕክምና አስተባባሪውና ከጤና ሚኒስቴር አጋሮች ጋር በመሆን የሕክምና እንቅስቃሴዎችን ከMSF የፕሮጀክት ዕቅዶች፣ ደረጃዎችና ፕሮቶኮሎች ጋር በሚስማማ መንገድ ይወስናል፣ ይተገብራል፣ ይከታተላል።
- በአሰሳ ተልዕኮዎችና በሁኔታ ግምገማዎች ይሳተፋል፤ ለፕሮጀክቱ ፖሊሲ፣ ዓመታዊ ዕቅድ፣ የበጀት ግምገማ፣ የፕሮጀክት ሐሳቦችና የለጋሽ ሪፖርቶች አስተዋጽኦ ያደርጋል፤ ከጤና ሚኒስቴርና ከሌሎች የአካባቢ የሕክምና ተዋናዮች ጋር ቀጣይነት ያለው ግንኙነት ይይዛል።
- ለፕሮግራም ክትትል ወደ ዋና ከተማ የሕክምና ቅንጅት የሕክምና መረጃ አሰባሰብን፣ ትንተናንና ሪፖርትን ይመራል።

የፕሮጀክት የሕክምና አስተባባሪ (SRH)

ኦገስት 2025 – ጃንዋሪ 2026

MSF OCB · አቡጃ፣ ናይጄሪያ

- የጤናና የሰብዓዊ ክፍተቶችን ለመለየት፣ የተግባር ቅድሚያዎችን ለማስቀመጥና ከMSF OCB ስትራቴጂክ ራዕይ ጋር የሚጣጣም የሕክምና ስትራቴጂ ለማቅረብ በደቡብ ምሥራቅ ናይጄሪያ (አናምብራ ግዛት) የጤና ፍላጎት ግምገማ መርቷል።
- ዝርዝር የግምገማ ሪፖርት (ግኝቶች፣ ፍላጎቶችና የክፍተት ትንተና) እንዲሁም ለታቀደው የሕክምና ጥቅል የአፈጻጸም ዕቅድ ያለው የፅንሰ ሐሳብ ማስታወሻ አዘጋጅቶ አረጋግጧል።
- ከአገር የሕክምና አስተባባሪ፣ ከሕክምና ክፍሉና ከተመደቡ ተጠሪዎች ጋር በሚሠራ የሥራ ቡድን በኩል፣ መረጃ አሰባሰብ፣ ትንተናና ማረጋገጫ ከARO 2026 አቀራረብ በፊት እንዲጠናቀቁ አድርጓል።

የቴክኒካዊ ሕክምና አማካሪ (TMA)

ጁን 2025 – ጁላይ 2025

Rescue Life of Children (RLC) · ጁባ፣ ደቡብ ሱዳን

- የጤና ፕሮግራሞችን ዲዛይን፣ አፈጻጸም፣ ክትትልና ግምገማ በተመለከተ የእንክብካቤ ጥራትን፣ የሕክምና ፕሮቶኮሎችን መከተልንና በማስረጃ ላይ የተመሠረቱ ውሳኔዎችን ለማረጋገጥ ክሊኒካዊ፣ ቴክኒካዊና ስትራቴጂክ መመሪያ ሰጥቷል።
- በWHO፣ በጤና ሚኒስቴርና በድርጅታዊ ደረጃዎች ላይ በመመሥረት ክሊኒካዊ መመሪያዎችንና መደበኛ የአሠራር ሥርዓቶችን (SOPs) አዘጋጅቶ አሻሽሏል።
- የወረርሽኝ ዝግጁነትንና ምላሽን (ቅኝት፣ የታካሚ አያያዝ፣ ኢንፌክሽን መከላከልና መቆጣጠር) ደግፏል፤ በወረርሽኝና በሰብዓዊ ቀውሶች ወቅት ምደባን፣ የሪፈራል መንገዶችንና የብዙ ጉዳተኞች ዕቅድን ጨምሮ ፈጣን ቴክኒካዊ ድጋፍ ሰጥቷል።

የፕሮጀክት የሕክምና ተጠሪ (ኤችአይቪ/ቲቢ፣ ተላላፊ ያልሆኑ በሽታዎች፣ ICCM)

ሜይ 2025 – ጁን 2025

MSF OCG · ትዊክ፣ ደቡብ ሱዳን

- በሁሉም ጣቢያዎች — ICCM፣ ጎምጎይ የጤና ኬላና ማየን አቡን ሆስፒታል (ኤችአይቪ/ቲቢ፣ የሕፃናትና የአዋቂ እንክብካቤ) — የሕክምና እንቅስቃሴዎችን በየቀኑ ተከታትሏል፣ ቁጥጥርና ክትትል አድርጓል።
- በሁለት ዓመት COPRO በMSF በሚደገፈው ሆስፒታል፣ ICCMዎችና የጤና ኬላ የእንክብካቤ ጥራት ላይ አተኩሯል።
- በሕክምና ክፍሎች ያሉ ቅድሚያዎችን ገምግሟል፤ ማሻሻያዎችን ተከታትሏል፤ የ2025 የአደጋና የተጠባባቂ ዕቅድ ከሌሎች ክፍሎች ጋር የተሻሻለ እንዲሆን አድርጓል።

የፕሮጀክት የሕክምና ተጠሪ / E-MEDCO (የተመጣጠነ ምግብና የሕፃናት ሕክምና)

ፌብሩዋሪ 2024 – ኤፕሪል 2025

Médecins Sans Frontières OCP · ካትሲና፣ ናይጄሪያ

- የMSF አገር ፖሊሲ፣ ስትራቴጂ፣ ዓመታዊ ዕቅድና በጀት የሕክምና ይዘትን ወስኗል፣ ተከታትሏል፣ አሻሽሏል፤ የተለዩ የጤና ፍላጎቶችን ወደ ሕክምና ዓላማዎች፣ ቅድሚያዎችና ሀብቶች ተርጉሟል።
- በፕሮጀክቶች ሁሉ ለሕክምና ጣልቃ ገብነቶች ተገቢነትና ጥራት፣ ለታካሚ ደኅንነትና ታካሚን ማዕከል ላደረገ እንክብካቤ አጠቃላይ ኃላፊነት ነበረው።
- የሕክምናና የሰብዓዊ ፍላጎቶችን በአሰሳ ተልዕኮዎች፣ በጤና መረጃ ሥርዓቶችና በፕሮጀክት ሐሳብ ግምገማ ተከታትሏል፤ ቴክኒካዊና ቁሳዊ ጉዳዮችን በመደበኛ የመስክ ጉብኝቶች ተቆጣጥሯል።

የፕሮጀክት የሕክምና ተጠሪ፣ E-pool (የሕፃናት ሕክምና፣ የተመጣጠነ ምግብ)

ፌብሩዋሪ 2023 – ዲሴምበር 2023

Médecins Sans Frontières OCB · አፋር፣ ኢትዮጵያ

- ከሕክምና አስተባባሪውና ከጤና ሚኒስቴር አጋሮች ጋር በመሆን ከMSF ዕቅዶች፣ ደረጃዎችና ፕሮቶኮሎች ጋር በሚስማማ መንገድ የሕክምና እንቅስቃሴዎችን ወስኗል፣ ተግብሯል፣ ተከታትሏል።
- በአሰሳ ተልዕኮዎች፣ ግምገማዎች፣ በፕሮጀክቱ ፖሊሲ፣ ዓመታዊ ዕቅድ፣ የበጀት ግምገማና የለጋሽ ሪፖርት ተሳትፏል፤ ከጤና ሚኒስቴርና ከአካባቢ ተዋናዮች ጋር ቀጣይነት ያለው ግንኙነት ይዟል።
- የሕክምና መረጃ አሰባሰብን፣ ትንተናንና ሪፖርትን መርቷል፤ ለሕክምና ቡድኑ ቴክኒካዊ ድጋፍ፣ ምክርና የአፈጻጸም ግምገማ ሰጥቷል።

የሕክምና እንቅስቃሴ ሥራ አስኪያጅ፣ E-Pool (የሕፃናት ሕክምና፣ የተመጣጠነ ምግብ)

ጁን 2022 – ጃንዋሪ 2023

Médecins Sans Frontières OCB · አፋር፣ ኢትዮጵያ

- የMSF የአስቸኳይ ጊዜ ጤና፣ የጤና ሥርዓት ማጠናከርና የምርምር ፕሮጀክቶችን፣ በሁሉም የጤና ፕሮጀክቶች ላይ ቴክኒካዊ ቁጥጥርና ለአጋሮች ድጋፍ በማድረግ ተቆጣጥሯል።
- ከሠራተኞችና ከክትትልና ግምገማ ቡድን ጋር የጥራት ማረጋገጫ ዘዴዎችንና ምርመራዎችን ገንብቷል፤ በመረጃና በትምህርት የሚመራ የፕሮግራም ዲዛይን፣ የፕሮጀክት ሐሳቦችና ሪፖርቶችን ደግፏል።
- የጤና እንቅስቃሴዎች የፌደራል ጤና ሚኒስቴርንና የWHOን ደረጃዎችና ምርጥ ተሞክሮዎች እንዲከተሉ አድርጓል።

የሕክምና እንቅስቃሴ ሥራ አስኪያጅ (ጤና፣ የተመጣጠነ ምግብ፣ CeMoC)

ጃንዋሪ 2021 – ጁን 2022

Médecins Sans Frontières OCB · ማይዱጉሪ፣ ናይጄሪያ

- እንክብካቤንና የሕክምና እንቅስቃሴዎችን ወስኗል፣ አስተባብሯል፣ ተከታትሏል፤ ይህም በMSF የነርሲንግ ፕሮቶኮሎች፣ ደረጃዎችና አሠራሮች መሠረት የሰው ሀብት ዕለታዊ አስተዳደርን ያካትታል።
- ለኢንፌክሽን መከላከልና መቆጣጠር የነርሲንግ እንቅስቃሴ ሥራ አስኪያጅና ለነርስ ተቆጣጣሪዎች ቴክኒካዊ ድጋፍ ሰጥቷል።
- የMSF ናይጄሪያን የአስቸኳይ ጊዜ ጤና፣ የጤና ሥርዓት ማጠናከርና የተግባራዊ ምርምር ፕሮግራሞችን ተቆጣጥሯል፤ ፕሮጀክቶችንና አስፈጻሚ አጋሮችን ተከታትሏል።

የሕክምና ዳይሬክተር

ሜይ 2019 – ዲሴምበር 2020

The Health Support Organization (THESO) · ጁባ፣ ደቡብ ሱዳን

- ትረካን፣ የተግባር ዕቅዶችንና በጀቶችን ጨምሮ የአገሩን ፕሮግራም ባለ ብዙ ዓመት ስትራቴጂክና ዓመታዊ ዕቅዶች በማዘጋጀት ራዕይና መመሪያ ሰጥቷል።
- ለብሔራዊና ዓለም አቀፍ ድርጅታዊ ስትራቴጂክ ዕቅድ አስተዋጽኦ አድርጓል፤ ቀጥተኛ ተጠሪዎችን ዓመታዊ ዕቅዶችን በማድረስ መርቷል፣ ደግፏል።
- የፕሮግራምና የምርምር እንቅስቃሴዎች ድርጅታዊ ደረጃዎችን፣ ምርጥ ተሞክሮንና ቃል ኪዳኖችን እንዲያሟሉ፣ THESOም ለተጠቃሚዎች፣ ለጤና ሚኒስቴርና ለአጋሮች ተጠያቂ ሆኖ እንዲቆይ አድርጓል።

የሕክምና አስተባባሪ

ጃንዋሪ 2016 – ፌብሩዋሪ 2019

Doctors with Africa CUAMM · ጁባ፣ ደቡብ ሱዳን

- ለብሔራዊና ዓለም አቀፍ ስትራቴጂክ ዕቅድ አስተዋጽኦ አድርጓል፤ የPHCCና PHCU ሪፖርቶች ለCUAMMና ለጤና ሚኒስቴር የመረጃ ሥርዓት እንዲደርሱ አረጋግጧል።
- ለጤና ክፍሎች በፕሮግራም ዲዛይን፣ በፕሮጀክት ሐሳቦች፣ በሪፖርት እንዲሁም በክትትልና ግምገማ ቴክኒካዊ ድጋፍ ሰጥቷል፤ ለካውንቲ ኃላፊዎችና ለፕሮግራም ሠራተኞች ደጋፊ ቁጥጥር አድርጓል።
- የቦማ የጤና ሠራተኛ መምረጫ መመዘኛዎችን መከታተልንና የአገልግሎት ሽፋን የጂአይኤስ ካርታዎችን መጠበቅን ጨምሮ የማኅበረሰብ ጤና እንቅስቃሴዎችን ተቆጣጥሯል።

ምክትል የሕክምና አስተባባሪ

ማርች 2015 – ዲሴምበር 2015

Doctors with Africa CUAMM · ጁባ፣ ደቡብ ሱዳን

- የማኅበረሰብ ጤና የሥራ ዕቅድን የማዘጋጀትና የመተግበር፣ የጥራት ውጤቶችን የማረጋገጥ አጠቃላይ ኃላፊነት ነበረው፤ የተደራሽነትና በማኅበረሰብ ላይ የተመሠረቱ እንቅስቃሴዎችን ተቆጣጥሯል፤ የካውንቲ አስተዳደርን ደግፏል።
- በሳምንታዊ የክፍል ስብሰባዎችና በወርሃዊና በሩብ ዓመት የአፈጻጸም ግምገማዎች የማኅበረሰብ ጤና ቡድኑን መርቷል፣ በቀጥታ አስተዳድሯል።
- ከማኅበረሰብ ወደ PHCC፣ PHCU፣ ካውንቲና የግዛት ሆስፒታሎች ሪፈራልን አጠናክሯል፤ ነርሶችንና አዋላጆችን አሠልጥኗል፤ አስፈላጊ የመድኃኒት አቅርቦትን፣ ኢንፌክሽን መከላከልንና የነርሲንግ ደረጃዎችን አረጋግጧል፤ የተለመዱ መረጃዎችንና ሪፖርቶችን ትንተና ደግፏል።

አማካሪ (ኮንሰልታንት)፣ የሕክምና ፕሮጀክት ሐሳብ

ፌብሩዋሪ 2012 – ማርች 2012

Hold the Child · ጁባ፣ ደቡብ ሱዳን

- ለፕሮግራሞች ኃላፊ በፕሮጀክት ሐሳቦች፣ በለጋሽ የገንዘብ ማመልከቻዎችና በፕሮጀክት በጀቶች ቴክኒካዊ እገዛ ሰጥቷል፤ ስለ ሥርዓተ ምግብ እጥረት መፍትሔዎች መክሯል፤ የፕሮጀክት ቡድኑን አስተዳድሯል፤ ከመንግሥት መምሪያዎች ጋር ተገናኝቷል።

የጤና ፕሮጀክት አስተባባሪ

ኦክቶበር 2010 – ፌብሩዋሪ 2012

UNICEF · ጁባ፣ ደቡብ ሱዳን

- የጤና ፕሮጀክቶችን ዕቅድ፣ ቅንጅት፣ አፈጻጸም፣ ክትትልና ግምገማ ተቆጣጥሯል፤ ስድስት የክሊኒካዊ አገልግሎት መረብ አስተባባሪዎችንና የመስክ ባለሙያዎችን አስተዳድሯል።
- የጤና አገልግሎት መመሪያዎችን፣ ማኑዋሎችንና የሥልጠና ቁሳቁሶችን እንዲሁም ከፍተኛ ጥራት ያላቸው የለጋሽ ሪፖርቶችን አዘጋጅቷል፤ የክልላዊ UNICEF እና የመንግሥት የጤና ቢሮ ሠራተኞችን አቅም አጠናክሯል።
- የአገር ውስጥና ዓለም አቀፍ የጤና ሠራተኞችን መርቷል፣ አሳድጓል፤ በተፈቀደ የወጪ ደረጃ ውስጥ የሀብት ድልድልን ተቆጣጥሯል፤ ድርጅታዊ ዓላማዎችን ከሱዳን አውድ ጋር አጣጥሟል።

ትምህርት

የሕዝብ ጤና ፒኤችዲ

ማርች 2016 – ዲሴምበር 2018

Texila American University · ጉያና · በከፍተኛ ማዕረግ

የትሮፒካል ሕክምና ማስተርስ (MSc)

ፌብሩዋሪ 2019 – ዲሴምበር 2021

Institute of Tropical Medicine፣ አንትወርፕ · በከፍተኛ ማዕረግ

የሕክምና-ቀዶ ሕክምና ነርሲንግ ማስተርስ (MSc)

ማርች 2013 – ጃንዋሪ 2015

The Tamil Nadu Dr. M.G.R. Medical University · ቼናይ · በከፍተኛ ማዕረግ

የመጀመሪያ ዲግሪ (BSc)

ሃዋሳ ዩኒቨርሲቲ · ኢትዮጵያ

ምርምርና ጽሑፎች

- Healthcare Providers in Africa Face HIV and AIDS Challenges in Providing Services to a Key Population: Infant and Young Child Feeding — *Texila International Journal of Public Health*, 9(4), 2021. DOI: 10.21522/TIJPH.2013.09.04.Art005።
- Assessment of Patient Satisfaction in an Out Patient Department of Rumbek East County, South Sudan — *Texila International Journal of Public Health*, 7(3), 2019. DOI: 10.21522/TIJPH.2013.07.03.Art002።
- Measles Immunization Research, Western Lake State, South Sudan — *Texila International Journal of Public Health*, 7(2), 2019. DOI: 10.21522/TIJPH.2013.07.02.Art007።
- ደፋሩ ጀግና፦ ክቡር የቀድሞ ጠቅላይ ሚኒስትር ኃይለማርያም ደሳለኝ — በሕዝብ መገለጫ ላይ የተዘረዘረ የአስተያየት ጽሑፍ፣ ኦገስት 2 ቀን 2018።
- በምዕራብ ሌክስ ግዛት፣ ደቡብ ሱዳን ከአምስት ዓመት በታች ባሉ ሕፃናት መካከል በከባድና በመካከለኛ ሥርዓተ ምግብ እጥረት ላይ የተደረገ ምርምር።

መጻሕፍት

የደራሲ፦ **ከጎንደር ወደ ዓለም** (የጽናት፣ የዓላማና የዓለም አቀፍ ፈውስ ትዝታ) እና **ኢትዮጵያ እየተነሣች ነው** (በእድገትና በተስፋ የተሞላ ጉዞ)። ቅጂዎች በጥያቄ ይገኛሉ፤ መጻሕፍት ገጽን ይመልከቱ።

ዋና ዋና የሙያ መስኮች

የሕዝብ ጤና · ሰብዓዊ ምላሽ · የጤና ሥርዓቶችን ማጠናከር · የተመጣጠነ ምግብ · የእናቶችና ሕፃናት ጤና · ኤችአይቪ/ቲቢ · SRH/የቤተሰብ ዕቅድ · EPI/ክትባት · ክሊኒካዊ ጥራትና ኦዲት · ክትትልና ግምገማ · ተግባራዊ ምርምር · የፕሮግራምና የፕሮጀክት አስተዳደር · አጋርነትና የለጋሽ አስተዳደር · የሰው አስተዳደር · የበጀት ቁጥጥር · ስትራቴጂክ ዕቅድ · የአቅርቦት ሰንሰለት ቅንጅት · የአቅም ግንባታ · የአደጋ ጊዜ ዝግጁነት

ቋንቋዎች

እንግሊዝኛ (አቀላጥፎ) · **አረብኛ** (መሠረታዊ) · **ፈረንሳይኛ** (ጀማሪ)

የምርምር ፍላጎቶች

ዓለም አቀፍ የሕዝብ ጤና፤ የእናቶች፣ አራስ ሕፃናትና ሕፃናት ጤና፤ የሥነ ተዋልዶ ጤና፤ የተመጣጠነ ምግብና የጨቅላ አመጋገብ፤ በክትባት መከላከል የሚቻሉ በሽታዎችና ክትባት፤ የኤችአይቪ መከላከልና የአገልግሎት ተደራሽነት፤ የሰብዓዊ የጤና ጣልቃ ገብነቶች ግምገማ፤ የጤና ሥርዓት አፈጻጸም፤ የፕሮግራም ጥራት፤ እንዲሁም የአደጋና የአስቸኳይ ጊዜ አስተዳደር።